A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2017. március 16.[1]

„Előzetes döntéshozatal — Vámunió — Közösségi Vámkódex — A 220. cikk (2) bekezdésének b) pontja — Behozatali vámok utólagos beszedése — Jogos bizalom — Alkalmazási feltételek — A vámhatóságok hibája — Az importőr jóhiszemű eljárásra és a FORM »A« származási bizonyítvány kibocsátási körülményeinek vizsgálatára vonatkozó kötelezettsége — Bizonyítékok — Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) jelentése”

A C-47/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (a legfelsőbb bíróság közigazgatási tanácsa, Lettország) a Bírósághoz 2016. január 27-én érkezett, 2016. január 20-i határozatával terjesztett elő

a **Valsts ieņēmumu dienests**

és

a **„Veloserviss” SIA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, J.-C. Bonichot és S. Rodin (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a lett kormány képviseletében I. Kalniņš és K. Freimanis, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Caeiros és I. Rubene, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

1 — Az eljárás nyelve: lett.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2000. L 311., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet, 239. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Vámkódex) 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Valsts ieņēmumu dienests (lett adóhatóság; a továbbiakban: adóhatóság) és a „Veloserviss” SIA között a behozatali vámoknak és a hozzáadottérték-adónak (a továbbiakban: héa), továbbá az azokat terhelő késedelmi kamatoknak a vámáru-nyilatkozat utólagos ellenőrzése során való kivetése tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A Vámkódex „Vámáru-nyilatkozatok utólagos ellenőrzése” című 78. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálata vagy utólagos ellenőrzése azt jelzi, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket helytelen vagy hiányos adatok alapján alkalmazták, a vámhatóság, a megállapított rendelkezésnek megfelelően és a rendelkezésére álló új információk figyelembevételével meghoz minden szükséges intézkedést a helyzet rendezésére.”

4 E törvénykönyv 220. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A 217. cikk (1) bekezdésének második és harmadik albekezdésében említett esetek kivételével, nem történik utólagos könyvelésbe vétel, ha:

[…]

b) a jogszabály szerint járó vámösszeget a vámhatóság hibájából nem vették könyvelésbe, amit a jóhiszeműen eljáró, a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokban megállapított rendelkezéseket teljesítő, megfizetésért felelős személy nem észlelhetett [helyesen: észszerűen nem észlelhetett].

Ha az áru preferenciális státusza valamely harmadik ország hatóságait magában foglaló adminisztratív együttműködés rendszerének keretén belül kerül megállapításra, az igazolás ezen hatóságok általi kiadása – amennyiben az hibásnak bizonyul – olyan hibának számít, amely az első albekezdés értelmében nem volt észlelhető.

A hibás igazolás kiadása azonban nem számít hibának, ha az igazolás az exportőr által szolgáltatott adatok hibás feltüntetésén alapul [helyesen: ha az igazolás kiállítására az exportőr által szolgáltatott hibás adatok alapján került sor], kivéve különösen, ha nyilvánvaló, hogy a kiadó hatóságok tudatában voltak vagy tudatában kellett volna lenniük annak, hogy az áru nem felel meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek.

A kötelezett hivatkozhat jóhiszeműségére, ha bizonyítani tudja, hogy – az adott kereskedelmi műveletek során – kellő körültekintéssel járt el annak érdekében, hogy minden, a kedvezményes elbánáshoz szükséges feltételnek megfeleljen.

A kötelezett azonban nem hivatkozhat jóhiszeműségére, amennyiben az Európai Bizottság az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* értesítést tett közzé, amely szerint kétség merült fel a kedvezményes elbánásnak a kedvezményezett ország részéről történő megfelelő alkalmazását illetően.”

[…]”

5 A 2000. július 24-i 1602/2000/EGK bizottsági rendelettel (HL 2000. L 188., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet. 51. o.) módosított, a 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL 1993. L 253., 4. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. kötet, 6. fejezet, 3. o.; helyesbítés: magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 16. kötet, 133. o.) 72a. cikkének (4) bekezdése értelmében:

„Olyan áruk esetén, amelyeket egy regionális csoport egyik országából ugyanannak a regionális csoportnak egy másik országába megmunkálás vagy feldolgozás céljára kivisznek, illetve újra kivisznek anélkül, hogy további megmunkálás vagy feldolgozáson keresztülmennének, a származó helyzet igazolása az első országban kibocsátott FORM »A« származási bizonyítvány alapján történik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

6 2007. május 17-én a Veloserviss szabad forgalomba bocsátás keretében Kambodzsából származó kerékpárokat importált az Európai Unióba. A kambodzsai kormány által 2007. február 16-án kibocsátott származási bizonyítvány alapján a Veloserviss nem fizetett sem vámot, sem pedig hozzáadottérték-adót.

7 Az adóhatóság 2008-ban folytatta le az első utólagos vámellenőrzést azon időszak vonatkozásában, amelynek során a szóban forgó kerékpárokat behozták. Mivel e behozatal kapcsán semmilyen szabálytalanságot nem állapítottak meg, a Veloserviss tartotta magát az ezen ellenőrzés alapján elfogadott határozathoz.

8 2010-ben az adóhatóság információkat kapott az Európai Csaláselleni Hivataltól (OLAF), amelyek szerint a kambodzsai kormány által kiállított, az érintett árukra vonatkozó származási bizonyítvány nem felel meg az uniós jog követelményeinek.

9 Ezen információk alapján az adóhatóság elvégzett egy második utólagos ellenőrzést a Veloserviss által benyújtott egységes vámokmány vonatkozásában, és megállapította, hogy az említett árukat jogellenesen részesítették vámmentességben.

10 Ebből következően az adóhatóság a 2010. július 23-án elfogadott határozatában kötelezte a Veloservisst a vám és a héa, továbbá ezek késedelmi kamatainak megfizetésére.

11 Ezt követően a Veloserviss keresetet terjesztett elő e határozat megsemmisítése iránt.

12 Az ügy jogorvoslati eljárás keretében történő vizsgálatát követően az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) a 2014. március 27-i ítéletével helybenhagyta az adóhatóság 2010. július 23-i határozatának megsemmisítését, megállapítva többek között, hogy az adózás rendjéről szóló nemzeti jogszabály 23. cikkének (1) bekezdése értelmében az adóhatóság nem rendelkezett hatáskörrel egy újabb utólagos vizsgálat lefolytatására a szóban forgó bejelentett árukkal kapcsolatban, mivel az első ellenőrzés jogos bizalmat keltett a Veloservissben, és hogy utóbbi minden feltételnek megfelelt a vámáru-nyilatkozat benyújtása terén, mivel objektív módon nem tudhatta, hogy a kambodzsai illetékes hatóságok olyan bizonyítványt bocsátottak ki, amely nem felelt meg az uniós jogi követelményeknek. Következésképpen a Veloserviss jóhiszeműen járt el.

13 Az adóhatóság felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

14 E bíróság a 2014. szeptember 11-én hozott határozatával benyújtotta az első előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, amely lényegében arra vonatkozott, hogy a Vámkódex 78. cikkének (3) bekezdése az adózás rendjéről szóló lett szabályozásban előírtaknak megfelelően korlátozhatja-e a vámhatóságok azon lehetőségét, hogy utólagos vámellenőrzéseket megismételjenek.

15 A Bíróság a 2015. december 10-i Veloserviss ítéletben (C-427/14, EU:C:2015:803) nemleges választ adott a kérdésre.

16 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor az előtte folyamatban lévő ugyanezen felülvizsgálati eljárás keretében úgy véli, hogy az további kérdéseket vet fel a megfizetésért felelős személy „jóhiszeműségének" a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontja értelmében vett fogalma kapcsán.

17 Ezzel összefüggésben az adóhatóság e bíróság álláspontja szerint azt állítja, hogy az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) megalapozatlanul állapította meg, hogy a Veloserviss jóhiszeműen járt el, ily módon nem hivatkozhatott a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontjára. A Bíróság a 2012. november 8-i Lagura Vermögensverwaltung ítélet (C-438/11, EU:C:2012:703) 36. és 40. pontjában megállapította, hogy a „FORM „A" származási bizonyítványok érvényességének az exportáló állam hatóságai általi értékelése nem kötelezi az Uniót és a tagállamokat, ha az importáló állam vámhatóságainak kételyei vannak az áruk tényleges származását illetően.

18 A Veloserviss a kérdést előterjesztő bíróság előtt arra hivatkozik, hogy az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) jogosan alkalmazta az említett rendelkezést, mivel egyrészt sem az importáló állam vámhatóságai, sem pedig ő maga mint importőr nem bizonyosodhatott meg arról, hogy az exportáló állam szolgálatai hibát követtek el, másrészt hogy a Veloserviss jóhiszeműen járt el, amikor az adóhatóság rendelkezésére bocsátotta azokat az információkat, amelyekkel rendelkezett és amelyekről tudomással bírt. Az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) ennek érdekében jogosan támaszkodott a 2012. november 30-i C(2012) 8764 bizottsági határozatra annak megállapításakor, hogy indokolt volt, hogy egy konkrét ügyben (REC 01/2011 ügyirat) eltekintettek az utólagos könyvelésbe vételtől, mivel azon ténybeli körülmények, amelyek a Bizottságot e határozat elfogadásához vezették, lényegüket tekintve hasonlóak voltak az alapügyben szóban forgó körülményekhez.

19 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Bíróságnak a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjára vonatkozó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy ha az exportőr követett el hibát az adatszolgáltatás során, helye van az utólagos beszedésnek. Ezzel szemben, ha az exportáló ország vámhatóságai hibáznak, amelyek észszerűen tudták vagy tudniuk kellett volna azt, hogy a szóban forgó áruk nem felelnek meg az előírt feltételeknek, e bíróság álláspontja szerint egy hibás bizonyítvány benyújtása nem okozhat kárt az importőrnek.

20 E bíróság ugyanakkor a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának az előtte folyamatban lévő jogvitáéhoz hasonló olyan ügyben való alkalmazásával kapcsolatban is választ kíván kapni, amelyben egy OLAF-jelentés nemcsak azt tette egyértelművé, hogy az exportőr helytelen adatokat szolgáltatott az exportáló ország vámhatóságai részére, hanem hogy az exportáló ország vámhatóságai hibákat vétettek a FORM »A« származási bizonyítvány kibocsátása során. Arra is választ vár továbbá, hogy milyen mértékben kell figyelembe venni az OLAF által végzett jogi és ténybeli értékelést.

21 E körülmények között az Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (a legfelsőbb bíróság közigazgatási tanácsa, Lettország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az importőrnek a [Vámkódex] 220. cikke (2) bekezdése b) pontja értelmében vett jóhiszemű eljárására vonatkozó kötelezettséget úgy kell[-e] meghatározni, hogy:
a) az magában foglalja azon körülmények vizsgálatának kötelezettségét, amelyek alapján az exportőr által kapott [FORM »A« származási] bizonyítványt kiállították (az árut képező alkatrészekre vonatkozó bizonyítvány[ok], az exportőr szerepe az áru gyártása során, stb.)?
b) az importőr rosszhiszeműen járt el, mivel az exportőr rosszhiszeműen járt el (például, ha az exportőr nem fedi fel a költségek valódi eredetét, az árut képező alkatrészek értékét, stb. az exportőr országa szerinti vámhatóságoknak)?
c) a jóhiszemű eljárás kötelezettsége nem teljesül csupán azért, mert az exportőr téves tájékoztatást adott az országa szerinti vámhatóságoknak, azt az esetet is beleértve, amikor maguk a vámhatóságok követtek el hibát a bizonyítvány kiállításakor?

2) A [Vámkódex] 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett, az importőr jóhiszemű eljárására vonatkozó kötelezettség jogilag kellően alátámasztható-e az OLAF közleményében foglalt helyzet általános leírásával és az OLAF következtetéseivel, vagy a nemzeti vámhatóságoknak további bizonyítékokat kell beszerezniük az exportőr magatartásával kapcsolatban?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

22 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az importőr e rendelkezés alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel hivatkozhat jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, amennyiben nemcsak az exportőr szolgáltatott különösen a költségek valódi eredetére vagy a szóban forgó árukat alkotó alkatrészek értékére vonatkozó hibás adatokat az exportáló ország vámhatóságai részére, hanem e hatóságok maguk is hibát követtek el a szóban forgó FORM „A” származási bizonyítvány kibocsátása során, vagy amennyiben ezen importőr nem vizsgálta meg e bizonyítványnak az exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátása alapjául szolgáló olyan körülményeket, mint az árut alkotó alkatrészekre vonatkozó bizonyítványok vagy az exportőrnek az ezen áruk gyártásában kifejtett tevékenysége.

23 E kérdés megválaszolása érdekében előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának célja, hogy védelmezze a megfizetésért felelős személynek a vám beszedéséről vagy annak mellőzéséről szóló határozat alapjául szolgáló valamennyi körülmény megalapozottságába vetett jogos bizalmát (2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 31. pont; 2015. december 10-i Veloserviss ítélet, C-427/14, EU:C:2015:803, 43. pont).

24 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az importőr csak három kumulatív feltétel teljesülése esetén hivatkozhat eredményesen az e rendelkezés szerinti jogos bizalomra, és mentesülhet ily módon az e rendelkezés által előírt utólagos beszedés alól. Ehhez először is az szükséges, hogy a vámot az illetékes hatóságok hibájából ne fizessék meg, a hatóságok által elkövetett hibának továbbá olyannak kell lennie, amelyet a jóhiszemű megfizetésért felelős személy észszerűen nem észlelhetett, végül pedig e személynek a vámáru-nyilatkozata tekintetében be kell tartania a hatályos jogszabályokban megállapított összes rendelkezést (lásd különösen: 2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 35. pont; 2011. december 15-i Afasia Knits Deutschland ítélet, C-409/10, EU:C:2011:843, 47. pont).

25 E feltételek lényegében a vámáru-nyilatkozatban felmerülő hibákból és szabálytalanságokból eredő kockázatnak az érintett szereplők, így az exportőr és importőr állam illetékes hatóságai, az exportőr, valamint az importőr által tanúsított magatartás és gondosság függvényében való megosztására szolgálnak.

26 Először is meg kell vizsgálni, hogy az importőr a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel hivatkozhat-e jogos bizalomra, amennyiben nemcsak az exportőr szolgáltatott különösen a költségek valódi eredetére vagy a szóban forgó árukat alkotó alkatrészek értékére vonatkozó hibás adatokat az exportáló ország vámhatóságai részére, hanem e hatóságok maguk is hibát követtek el a szóban forgó FORM „A” származási bizonyítvány kibocsátása során.

27 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a jelen ítélet 24. pontjában hivatkozott első feltételnek megfelelően a megfizetésért felelős személy jogos bizalma kizárólag akkor méltó az említett rendelkezés által biztosított védelemre, ha „maguk” az illetékes hatóságok adtak alapot a megfizetésért felelős személy bizalmára (lásd: 2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 31. pont; 2015. december 10-i Veloserviss ítélet, C-427/14, EU:C:2015:803, 44. pont).

28 Így csak olyan hibák alapozzák meg az utólagos vámbeszedés mellőzéséhez fűződő jogot, amelyek az illetékes hatóságok tevőleges magatartására vezethetők vissza (lásd: 2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 31. pont; 2011. december 15-i Afasia Knits Deutschland ítélet, C-409/10, EU:C:2011:843, 54. pont).

29 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának harmadik albekezdése nem értelmezhető úgy, hogy „maguk” a hatóságok által elkövetett hibának minősül a hibás FORM „A” származási bizonyítványnak az exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátása, amennyiben e bizonyítványokat az exportőr által szolgáltatott hibás adatok alapján állították ki, kivéve különösen, ha nyilvánvaló, hogy az említett hatóságoknak tudomásuk volt, vagy tudniuk kellett volna arról, hogy az áru nem felel meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek (lásd ebben az értelemben: 2012. november 8-i Lagura Vermögensverwaltung ítélet, C-438/11, EU:C:2012:703, 19. pont).

30 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy jóllehet az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból és különösen az első kérdés c) pontjának szövegéből az következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság abból az előfeltevésből indul ki, hogy az exportáló állam illetékes hatóságai hibát követtek el az alapügyben szóban forgó származási bizonyítvány kiállítása során, a Bíróság nem tudja meghatározni e hiba jellegét, sem pedig azt, hogy az exportőr pontatlan nyilatkozatai milyen mértékben vezették félre – vagy vezethették félre – az exportáló állam illetékes hatóságait.

31 Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a hibás FORM „A” származási bizonyítvány alapügybeli kibocsátására maguknak az exportáló állam illetékes hatóságainak felróható hiba folytán vagy az exportőr azon nyilatkozatai következményeként került-e sor, amelyek pontatlanságát e hatóságok nem észlelték és nem észlelhették.

32 Ha bebizonyosodik, hogy valamely FORM „A” származási bizonyítványban felmerülő szabálytalanság az exportőr által tanúsított vétkes magatartás eredménye, és hogy az exportáló állam illetékes hatóságai nem ismerhették fel és nem is kellett volna felismerniük, hogy az áruk nem felelnek meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek, az importőr viseli az olyan kereskedelmi dokumentum benyújtásához kapcsolódó következményeket, amely egy későbbi ellenőrzés során hibásnak bizonyul, ily módon ezen importőr ilyen esetben nem emelhet kifogást a vámok utólagos beszedésével szemben (lásd ebben az értelemben: 1996. május 14-i Faroe Seafood és társai ítélet, C-153/94 és C-204/94, EU:C:1996:198, 92. pont; 2002. november 14-i Ilumitrónica ítélet, C-251/00, EU:C:2002:655, 43. pont).

33 Így amennyiben az exportáló állam illetékes hatóságai hibát követtek el valamely FORM „A” származási bizonyítvány kibocsátása során, és e hiba az exportőr által e hatóságok részére szolgáltatott, különösen a költségek valódi eredetére vagy a szóban forgó árukat alkotó alkatrészek értékére vonatkozó adatok pontatlanságából következik, az importőr e rendelkezés alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel nem hivatkozhat jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, kivéve ha egyértelmű, hogy az exportáló állam illetékes hatóságainak tudomásuk volt, vagy tudniuk kellett volna arról, hogy az érintett áru nem felel meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek, aminek vizsgálata a nemzeti bíróság feladata.

34 Másodszor azt kell meghatározni, hogy az importőr a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel hivatkozhat-e jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, jóllehet nem vizsgálta meg a FORM „A” származási bizonyítványnak az exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátása alapjául szolgáló olyan körülményeket, mint az árut alkotó alkatrészekre vonatkozó bizonyítványok vagy az exportőrnek az ezen áruk gyártásában kifejtett tevékenysége.

35 E kérdés közelebbről az importőr által annak érdekében tanúsított gondosságra vonatkozik, hogy őt az említett rendelkezés értelmében jóhiszeműnek lehessen tekinteni.

36 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy még ha a jelen ügyben valamely hiba az exportáló ország vámhatóságai tevőleges magatartásának tudható is be, a jelen ítélet 24. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ehhez még az is szükséges különösen, hogy olyan természetű hibáról legyen szó, amelyet a jóhiszemű megfizetésért felelős személy a szakmai tapasztalata és az általa tanúsított gondosság ellenére észszerűen nem észlelhetett (lásd különösen: 2002. november 14-i Ilumitrónica ítélet, C-251/00, EU:C:2002:655, 38. pont).

37 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy amennyiben maguknak a gazdasági szereplőknek kétségei merülnek fel azon rendelkezések pontos alkalmazása tekintetében, amelyek végrehajtásának elmaradása vámtartozást keletkeztethet, vagy az áru származásának meghatározását illetően, kötelesek tájékozódni és minden lehetséges felvilágosítást beszerezni annak vizsgálata érdekében, hogy e kétségek megalapozottak-e (lásd ebben az értelemben különösen: 1996. május 14-i Faroe Seafood és társai ítélet, C-153/94 és C-204/94, EU:C:1996:198, 100. pont; 1999. november 11-i Söhl & Söhlke ítélet, C-48/98, EU:C:1999:548, 58. pont).

38 A Bíróság azt is megállapította, hogy a gazdasági szereplők feladata, hogy szerződéses jogviszonyaik keretében megtegyék azokat a lépéseket, amelyek segítségével kivédhetik az utólagos beszedési eljárás kockázatát, és hogy ilyen megelőző intézkedés lehet különösen, ha a vámfizetésre kötelezett a másik szerződő féltől a szerződés megkötésekor vagy azt követően megkapja valamennyi bizonyítékot, amely megerősíti, hogy az áruk a tarifális preferenciák általános közösségi rendszerébe tartozó államból származnak, ideértve az e származást megállapító iratokat is (lásd ebben az értelemben: 2012. november 8-i Lagura Vermögensverwaltung ítélet, C-438/11, EU:C:2012:703, 30. és 31. pont).

39 Ebből nem következik az importőrt terhelő olyan általános kötelezettség, amely arra irányul, hogy módszeresen vizsgálja meg a FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátásának körülményeit, ideértve az exportőrnek az ezen áruk gyártásában kifejtett tevékenységét. Az ilyen kötelezettség kizárólag az importőrrel szemben áll fenn, ha nyilvánvaló indokok alapján kétségek merülnek fel a származási bizonyítvány pontosságát illetően. Ha azonban ebben az esetben nem tájékozódott minden tőle telhető módon e bizonyítvány kibocsátásának körülményeit illetően annak vizsgálata érdekében, hogy az említett kétségek megalapozottak-e, úgy kell tekinteni, hogy az importőr észlelhette vagy észlelnie kellett volna az exportáló ország vámhatóságai által elkövetett nyilvánvaló hibát, ily módon a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján nem hivatkozhat a jóhiszeműségére.

40 Az importőrrel szemben fennálló ilyen általános kötelezettség a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának negyedik albekezdéséből sem vezethető le, amelynek értelmében annak érdekében, hogy a kötelezett a jóhiszeműségére hivatkozhasson, bizonyítania kell, „hogy – az adott kereskedelmi műveletek során – kellő körültekintéssel járt el annak érdekében, hogy minden, a preferenciális elbánáshoz szükséges feltételnek megfeleljen”.

41 Ezenkívül, harmadszor, meg kell vizsgálni, hogy a nyilatkozattevő az illetékes vámhatóságok rendelkezésére bocsátotta-e az uniós jogi és nemzeti jogszabályok által előírt összes szükséges adatot, amelyet a vámhatóságok adott esetben kiegészítenek vagy átfogalmaznak az érintett árura kért vámkezelés függvényében (lásd ebben az értelemben különösen: 1996. május 14-i Faroe Seafood és társai ítélet, C-153/94 és C-204/94, EU:C:1996:198, 108. pont; 2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 33. pont).

42 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak az alapügyben felmerült összes konkrét körülmény figyelembevételével való értékelése, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának a jelen ítélet 24. pontjában hivatkozott és e pontban a Bíróság által pontosított alkalmazási feltételei a jelen ügyben oly módon teljesülnek-e, hogy az alapügyben szóban forgó importőr a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján hivatkozhat jogos bizalomra (lásd ebben az értelemben: 2007. október 18-i Agrover ítélet, C-173/06, EU:C:2007:612, 34. pont).

43 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az importőr e rendelkezés alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel csak akkor hivatkozhat jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, ha három együttes feltétel teljesül. Ehhez először is az szükséges, hogy a vámot maguknak az illetékes hatóságoknak a hibájából ne fizessék meg, e hibának továbbá olyannak kell lennie, amelyet a jóhiszemű megfizetésért felelős személy észszerűen nem észlelhetett, végül pedig e személynek a vámáru-nyilatkozata tekintetében be kell tartania a hatályos jogszabályokban megállapított összes rendelkezést. Nem áll fenn ilyen jogos bizalom különösen, amennyiben, jóllehet nyilvánvaló indokok alapján kétségek merülnek fel a FORM „A” származási bizonyítvány pontosságát illetően, az importőr nem tájékozódott minden tőle telhető módon e bizonyítvány kibocsátásának körülményeit illetően annak vizsgálata érdekében, hogy az említett kétségek megalapozottak-e. Az ilyen kötelezettség ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az importőr általánosan köteles lenne arra, hogy módszeresen megvizsgálja a FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátásának körülményeit. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak az alapügyben felmerült összes konkrét körülmény figyelembevételével való értékelése, hogy e három feltétel a jelen ügyben teljesül-e.

A második kérdésről

44 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az alapügybelihez hasonló helyzetben pusztán valamely OLAF-jelentésben foglalt információkból megállapítható, hogy az importőr e rendelkezés alapján nem hivatkozhat megalapozottan jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, vagy hogy az illetékes vámhatóságoknak további bizonyítékokat kell beszerezniük az exportőr magatartásával kapcsolatban.

45 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy annak kérdését, hogy valamely importőr kifogást emelhet-e a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a vámok utólagos beszedésével szemben, az alapügyben felmerült összes konkrét ténybeli körülmény figyelembevételével az e rendelkezésben foglalt azon három együttes feltételre tekintettel kell értékelni, amelyek a jelen ítélet 24. pontjában szerepelnek, és amelyek tartalmát a Bíróság az első kérdésre adott válaszban pontosította.

46 Ami különösen az exportőr magatartását illeti, a jelen ítélet 27–32. pontjából az következik, hogy az importőr nem hivatkozhat ilyen jogos bizalomra, és ez alapján nem mentesülhet a vámok utólagos beszedése alól, ha a hibás FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátása az exportőr magatartásának tudható be (lásd ebben az értelemben különösen: 2011. december 15-i Afasia Knits Deutschland ítélet, C-409/10, EU:C:2011:843, 54. pont).

47 Ily módon, amint az a Bíróságnak az e tárgyban a bizonyítási teher megosztására vonatkozó szabályokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatából következik, főszabály szerint a vámot utólagosan beszedni szándékozó importáló állam vámhatóságainak a feladata annak bizonyítása, hogy a hibás FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátására az exportőr által szolgáltatott hibás adatok folytán került sor. Ugyanakkor amennyiben különösen az exportőrnek felróható gondatlanság következtében az importáló állam vámhatóságai számára lehetetlen a fent említett bizonyíték bemutatása, adott esetben az importőr feladata annak bizonyítása, hogy az említett bizonyítványt az exportőr által szolgáltatott helyes adatok alapján állították ki (lásd ebben az értelemben különösen: 2006. március 9-i Beemsterboer Coldstore Services ítélet, C-293/04, EU:C:2006:162, 39. és 46. pont; 2012. november 8-i, Lagura Vermögensverwaltung ítélet, C-438/11, EU:C:2012:703, 41. pont).

48 E tekintetben, amennyiben valamely OLAF-jelentés e tekintetben releváns információkat tartalmaz, az figyelembe vehető annak bizonyítása érdekében, hogy teljesülnek-e azok a feltételek, amelyekre tekintettel az importőr a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján jogos bizalomra hivatkozhat.

49 Ugyanakkor amennyiben az ilyen jelentés csak a szóban forgó helyzet általános leírását foglalja magában, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e jelentés önmagában nem lehet elegendő annak bizonyításához, hogy e feltételek minden szempontból, különösen az exportőr releváns magatartását illetően teljesültek-e.

50 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügybelihez hasonló helyzetben valamely OLAF-jelentésben foglalt információkból megállapítható, hogy az importőr e rendelkezés alapján nem hivatkozhat megalapozottan jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben. Ugyanakkor amennyiben az ilyen jelentés csak a szóban forgó helyzet általános leírását foglalja magában, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e jelentés önmagában nem lehet elegendő annak a jogilag megkövetelt módon való bizonyításához, hogy e feltételek ténylegesen, minden szempontból, különösen az exportőr releváns magatartását illetően teljesültek-e. Ilyen körülmények között főszabály szerint az importáló állam vámhatóságainak a feladata, hogy kiegészítő bizonyítékokkal bizonyítsák, hogy a hibás FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátására az exportőr által szolgáltatott hibás adatok folytán került sor. Ugyanakkor amennyiben az importáló állam vámhatóságai számára lehetetlen a fent említett bizonyíték bemutatása, adott esetben az importőr feladata annak bizonyítása, hogy az említett bizonyítványt az exportőr által szolgáltatott helyes adatok alapján állították ki.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az importőr e rendelkezés alapján a saját jóhiszeműségére tekintettel csak akkor hivatkozhat jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben, ha három együttes feltétel teljesül. Először is az szükséges, hogy a vámot az illetékes hatóságok hibájából ne fizessék meg, a hatóságok által elkövetett hibának továbbá olyannak kell lennie, amelyet a jóhiszemű megfizetésért felelős személy észszerűen nem észlelhetett, végül pedig e személynek a vámáru-nyilatkozata tekintetében be kell tartania a hatályos jogszabályokban megállapított összes rendelkezést. Nem áll fenn ilyen jogos bizalom különösen, amennyiben, jóllehet nyilvánvaló indokok alapján kétségek merülnek fel a FORM „A” származási bizonyítvány pontosságát illetően, az importőr nem tájékozódott minden tőle telhető módon e bizonyítvány kibocsátásának körülményeit illetően annak vizsgálata érdekében, hogy az említett kétségek megalapozottak-e. Az ilyen kötelezettség ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az importőr általánosan köteles lenne arra, hogy módszeresen megvizsgálja a FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátásának körülményeit. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak az alapügyben felmerült összes konkrét körülmény figyelembevételével való értékelése, hogy e három feltétel a jelen ügyben teljesül-e.**

2) **A 2700/2000 rendelettel módosított 2913/92 rendelet 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügybelihez hasonló helyzetben az Európai Csalászelleni Hivatal (OLAF) által készített jelentésben foglalt információkból megállapítható, hogy az importőr e rendelkezés alapján nem hivatkozhat megalapozottan jogos bizalomra a behozatali vám utólagos könyvelésbe vételével szemben. Ugyanakkor amennyiben az ilyen jelentés csak a szóban forgó helyzet általános leírását foglalja magában, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e jelentés önmagában nem lehet elegendő annak a jogilag megkövetelt módon való bizonyításához, hogy e feltételek ténylegesen, minden szempontból, különösen az exportőr releváns magatartását illetően teljesültek-e. Ilyen körülmények között főszabály szerint az importáló állam vámhatóságainak a feladata, hogy kiegészítő bizonyítékokkal bizonyítsák, hogy a hibás FORM „A” származási bizonyítvány exportáló ország vámhatóságai által való kibocsátására az exportőr által szolgáltatott hibás adatok folytán került sor. Ugyanakkor amennyiben az importáló állam vámhatóságai számára lehetetlen a fent említett bizonyíték bemutatása, adott esetben az importőr feladata annak bizonyítása, hogy az említett bizonyítványt az exportőr által szolgáltatott helyes adatok alapján állították ki.**

Aláírások